

Patentspråk i EU

Af Lars Fredriksson and Per-Åke Lindblom 14. marts 2011 • I kategorien Sprogpolitik •

– inte bara en fråga om att minska kostnaderna

I början av november i fjol rapporterade svensk press om att EU:s medlemsstater inte hade kunnat enas om patentspråken i EU. EU-kommissionen hade föreslagit att unionens patentspråk skulle vara engelska, franska och tyska, men detta gick Spanien och Italien emot. Några dagar senare blev det känt att Sverige och tio andra EU-länder ville gå vidare på egen hand för att skapa ett gemensamt europeiskt patent.

Spanien och Italien har blockerat förslaget, eftersom respektive regeringar motsätter sig att spanska och italienska reduceras till B-språk inom unionen. Speciellt Spaniens position är fullt rimlig. Visserligen är spanska som modersmål med 41 miljoner modersmåls- och andraspråkstalare mindre än tyska med ca 90 miljoner modersmålstalare, engelska med ca 65 miljoner och franska med också runt 65 miljoner inom EU-området. T.o.m. italienska med 58 miljoner modersmålstalare är större. Men enligt de flesta språkstatistiker är spanska med 330 miljoner talare större som modersmål globalt än engelska.

Syftet med de förhandlingarna som har förts är att reducera antalet nödvändiga patentspråk i EU. Dagens system för europapatent fungerar så att ansökan och godkännandet sker centralt av Europapatentverket (EPO), varefter man väljer att ratificera patentet och göra erforderlig översättning på nationell nivå hos respektive patentverk för de utvalda länderna. Avgifter uppstår dels till EPO för den centrala ansökan och godkännandet och dels till de nationella patentverken för översättning och årsavgift för upprätthållande av giltigheten i de valda länderna. Eventuella tvister och tolkningar löses enligt nationell patentlag och nationell patentdomstol. Kostnaden för att få ett patent godkänt i EU:s samtliga 27 medlemsstater beräknas uppgå till 80000 euro.

Ett framtida EU-patent enligt EU-kommissionens modell, som handläggs för godkännande av ett centralt patentverk, måste med nödvändighet innebära en språkmässig inskränkning. Annars förlorar man en stor del av de önskade besparingarna gentemot dagens europapatent med översättningskostnader för ett antal länder. Vidare sker besparing genom att årsavgifter endast betalas till det europeiska patentverket och inte till ett antal nationella patentverk. Tvister handläggs också av en central europeisk patentdomstol på något av språken engelska, tyska och franska.

Frågan om patentspråk i EU är mycket komplex. Det man vinner på gungorna, riskerar man kanske att förlora på karusellerna. Förlusterna är förmodligen inte heller direkt mätbara i pengar.

För det första är det givet att den föreslagna modellen med engelska, franska och tyska som patentspråk leder till att företag och uppfinnare, som verkar i länder med dessa språk som huvudspråk, får en konkurrensfördel gentemot de övriga språken i Europa. Detta borde kompenseras på något sätt. En ansökan om ett EU-patent ska kunna inlämnas på valfritt EU-språk. Översättning och handläggning av ansökan fram t.o.m. godkännande ska ske till ett av sökanden valt officiellt patentspråk. Denna översättning ska godkännas av sökanden (eller ombud) och blir det juridiska grunddokumentet. Översättningen bekostas inom ramen för systemet.

För det andra reduceras betydelsen av att de olika nationalspråken fungerar som kompletta patentspråk. En patentansökan består av flera delar. De ur språklig synpunkt viktigaste delarna är patentbeskrivningen och patentkraven. Den förra innehåller en beskrivning av vilka problem som uppfinningen är avsedd att lösa, teknikens aktuella läge, liksom en detaljerad beskrivning av hur uppfinningen kan utföras. Patentkraven, som ska specificeras noggrant, bestämmer vilket skydd som uppfinningen får. Redan idag gäller att ett patent kan ratificeras i Sverige utan att hela patentskriften har översatts till svenska; det räcker att patentkraven översätts. Man kommer att fortsätta kunna söka patent hos Patent- och registreringsverket i Sverige, varefter patentet efter godkännande blir giltigt i Sverige. Men så fort en svensk uppfinnare vill att patentet ska bli giltigt i övriga EU, måste ansökan avfattas på engelska, tyska eller franska. Det patent på det valda språket som sedan godkänns får sedan status av ursprungsspråk. Detta kommer att få till konsekvens att allt fler svenska uppfinnare, i första hand stora företag, kommer att nöja sig med att formulera en komplett patentansökan direkt på engelska, mindre troligt på tyska eller franska, i stället för på svenska. Därefter räcker det med att patentkraven finns på svenska för att patentet ska kunna ratificeras i Sverige. Säkert kommer många uppfinnare i andra EU-länder med B-språk att göra likadant. Det är helt klart att patentbeskrivningar utvecklar den tekniska terminologin, eftersom det krävs såväl språklig exakthet som att texten kan utstå en rättslig prövning. Därtill kan det naturligt uppstå behov av nya termer. Nya saker kräver nya ord.

För det tredje kommer det nya EU-patentet att leda till att grunden för civilrättslig tillämpning inom patenträtten inom ett visst land kommer att ges på ett främmande språk. Ett exempel: En tysk uppfinnare kan avfatta ett EU-patent med rättstillämpning i Sverige på sitt modersmål. En svensk utöware med verksamhet endast i Sverige tvingas förhålla sig till detta patent på ett främmande språk med skyddsverkan i Sverige för undvikande av intrång samt ska vid eventuell intrångstvist försvara sig på något av de officiella patentspråken. Detta är en ny praxis och utgör en klar

Seneste sprognyheder

19/3	Evolution i sprog: Dovenskab har Åndret ord videnskab.dk
30/10	Hvem taler: Kan du hÅre forskel på menneske og maskine? www.dr.dk
6/3	DanskÅrer: Tosprogede bÅrn bliver sprogligt forsÅmt www.bt.dk
28/2	Flere og flere ordblinde Årter på universitetet - Magisterbladet magisterbladet.dk
22/2	Keeper eller mÅlmand å" hvilket ord er bedst? Dansk SprognÅvn dsn.dk

28/3	Indigenous languages come from just one common ancestor, researchers say - ABC News (Australian Broadcasting Corporation) www.abc.net.au
27/3	UVic news - University of Victoria www.uvic.ca
26/3	New York Nonprofit Media: Native American nonprofit aims to boost community health by teaching Lakota language nynmedia.com
22/3	Teenage business owner aims to revitalize Blackfoot language globalnews.ca
19/3	Language revival preserving history www.smh.com.au

FLERE NYHEDER >>>

Verdens sprog på Sprog museet.dk på et større kort

Nye kommentarer

Artikler om

Arkiv

nackdel för svenska innovatörer gentemot tyska innovatörer, där hittillsvarande praxis med nationellt språk tillämpats i landet, där intrånget faktiskt sker. Generella obalanser gäller alltså mellan å ena sidan de officiella patentspråken och å andra sidan övriga EU-språk. Regeringen har hävdad "att översättningar till svenska av ett europeiskt patent efterfrågas mycket sällan". Detta har lite eller ingen relevans, då hittills alltid åtminstone patentkraven finns på svenska för alla patent med giltighet i Sverige. Helst borde komplett översättning från officiellt patentspråk till valt språk för skyddsverkan ske. Ett absolut minimum är att översättning av patentkraven förblir obligatorisk.

Slutligen; stora internationella företag, ofta med egna patentavdelningar, kan lätt hantera denna problematik rent kunskapsmässigt. För dem är det i huvudsak en fråga om kostnad och tid för handläggning av patentansökningar. De svenska patentombuden har däremot en positiv inställning till översättningskrav till svenska och därmed till uppdrag och intäkter. Uppfinnarna är en mycket heterogen grupp, från helt oskolade praktiker till högspecialiserade akademiker och stora internationella företag. En del hanterar sannolikt helt oproblematiskt och föredrar engelska som arbetsspråk, medan en annan del är otränade i språkantering och självlärda innovatörer, ofta tekniker med grundskola eller lägre ingenjörsexamen, eller rena praktiker. Man bör komma ihåg att många viktiga uppfinningar genom historien har gjorts av personer med föga formell utbildning. Bland berörda intressenter finns det således ingen gemensam ståndpunkt, och som i så många andra sammanhang är det den svagaste gruppen, nämligen de fria uppfinnarna, kanske med eget innovationsföretag som enda inkomstkälla, som får störst problem, om patentskrifter på främmande officiella patentspråk får rättsverkan i Sverige.

Lars Fredriksson
civilingenjör, uppfinnare, medlem i [Språkförsvaret](#)
Per-Åke Lindblom
f.d. gymnasielärare, medlem i [Språkförsvaret](#)

Läs også:

1. [Sprogreisen](#) Språkresan er en ny svensk tv-serie på ialt otte afsnit om indvandernes rejse ind i det svenske sprog. Den sendes på SVT1 søndage kl 22 og genudsendes tirsdage kl 11...
2. [Svensk tv-serie om verdens sprog](#) Svensk UR - UtbildningsRadion - er i gang med en serie på i alt otte tv-udsendelser á 26 minutters varighed om "Verdens sprog". De bliver sendt på Kunskapskanalen og på...
3. [Varför saknar Sverige språkstatistik?](#) Tidigare i år kritiserade EU:s expertkommitté Sverige för att inte bedriva någon officiell statistikinhämtning vad beträffar regionala språk eller minoritetsspråk. "Detta begränsar de svenska myndigheternas förmåga att planera och genomföra..."
4. [Språkförsvaret och kampen för en språklag i Sverige](#) Språkförsvaret är ett ideellt, partipolitiskt obundet nätverk. Språkförsvaret står språkpolitiskt på tre ben: 1) vi försvarar svenska språket, särskilt gentemot engelskans expansion; 2) vi förordar mångspråkighet och 3) mellannordisk språkförståelse....

Tagget med: [engelsk](#), [EU](#), [fransk](#), [italiensk](#), [oversættelse](#), [på svenska](#), [patent](#), [spansk](#), [Språkförsvaret](#), [Sprogpolitik](#), [svensk](#), [tysk](#)

Skriv en kommentar

Navn (kræves)

E-mail (kræves)

Hjemmeside

Send mig en e-mail når der kommer flere kommentarer.

